

kiállítás megtekintésére, majd a konferencia második része következett. Az immár magyar nyelvű előadásokban a bemutatott kötet három szerzője számolt be kutatásai körülményeiről, érdekességeiről.

DEÁK András Miklós – SOMORJAI Ádám OSB – ZINNER Tibor: *Menedékben : Amerikai diplomaták Mindszenty bíborosról 1957-1970* című könyve a Magyar Napló Kiadó gondozásában jelent meg.

Flier Gergely
Sapientia Szerzetesi Hittudományi
Főiskola Könyvtára



„MUZEÁLIS KINCSEINK ONLINE” ISMERKEDÉS AZ ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI PLATFORMMAL

A könyvtáros szakma következő nagy kihívásai közül kétség kívül az egyik legjelentősebb az évtizedek óta használt integrált könyvtári rendszereink cseréje lesz. Az elmúlt évek során több híradást olvashattunk különböző fórumokon a készülő országos platformról, majd arról tájékoztattak bennünket, hogy az OKP közbeszerzését végül mégsem támogatta az illetékes államtitkárság, ezért új közbeszerzési eljárás kiírására van szükség. Ehhez képest viszonylag rövid időn belül már egy részleteiben működőképes rendszerről számoltak be az Országos Széchényi Könyvtár munkatársai és a programozást végző HerMész-Soft Kft. szakemberei.

2019. október 31-én a Széchényi Könyvtár dísztermében mutatták be az Országos Könyvtári Platform (OKP) első modulját, a muzeális dokumentumok nyilvántartására (MKDNY) szolgáló felületet. A <http://mkdny.oszk.hu/> címen elérhető honlap az Országos Széchényi Könyvtár és a Szegedi Tudományegyetem Egyetemi Könyvtár közreműködésével jött létre. A tavaszi informatív tájékoztató után végre működés közben is láthattuk a következő évek meghatározó új közös katalógusát. A résztvevőket *Hammerstein Judit* megbízott főigazgató köszöntötte, kiemelve,

hogy Magyarország legnagyobb virtuális platformja a legmodernebb technológiai háttérrel fogja elérhetővé tenni a könyvtárainkban őrzött kincseket.

Lendvay Miklós informatikai igazgató (OSZK) az OKP fejlesztésének céljáról és jelentőségéről szólva a 2016. évi szándéknyilatkozat aláírásától ismertette a platform létrejöttének lépéseit és alapelveit. Az új rendszer olyan alapokra épül, amelyek lehetővé teszik, hogy helyi igényekre szabható legyen, flexibilis munkafolyamatokkal működhessen és megosztva is használható legyen. A felhő alapú OKP nem igényel a továbbiakban helyi szervereket, bárhol alkalmazható. Informatikai szempontból meghatározó jelentőségű a korábbi rekordok konvertálása, eddig kb. 240.000 régi, jól azonosítható MARC formátumú rekord került át az új adatbázisba.

Mészáros László (HerMész-Soft Kft.) a kivitelező cég részéről mutatta be az OKP fejlesztése során alkalmazott alapelveket. A program tervezése során igyekeztek a már működő nemzetközi rendszerek (pl. Netflix, Amazon, Google) legjobb gyakorlati megoldásaiból kiindulni, kritikus szemmel tesztelve a már futó alkalmazásokat. A platform működésének alapelve, hogy bár



alkalmas a közös munkavégzésre, alapvetően elkülönítve, egy-egy intézmény zárt rendszerében is használható (pl. belső használatú digitalizált tartalmak esetében). Hosszas keresés után a *Cloud Foundry*¹ nevű nyílt forráskódú hibrid felhő-platformot választották a rendszer menedzselésére.

Seres Péter rendszerszervező (HerMész-Soft Kft.) az OKP komponenseit és moduljait ismertette. Az MKDNY három pillére a *Discovery* kereső, a katalogizáló és a felhasználó-kezelő modul. A katalogizáló modulnak jelenleg létezik egy „élesben” működő és egy programozói körökben bevett „homokozó”-változata, amelyben tét nélkül is kipróbálható a rendszer anélkül, hogy a tesztelés során hibás adatokkal szórórnánk tele az adatbázist. A katalogizálás két szinten történhet, egyrészt a jogszabályi kötelezettségnek megfelelő bejelentő űrlapon, másrészt a mélyebb hozzáférést biztosító katalogizáló felületen. A kereső felület segítségével egyszerű és összetett kereséseket is végezhetünk az adatbázisban. A keresési találatok nagymértékben finomíthatóak, szűrhetjük a listát például könyvtár típus (egyházi, felsőoktatási, közművelődési, közös katalógusok), dokumentum típus (könyv, időszaki kiadvány, számítógépes fájl, zenemű, vizuális anyag), megjelenési idő (-tól és -ig, illetve adott év előtt és után), nyelv és megjelenés helye szerint. A nemzetközi trendeknek megfelelően lehetséges „vizualizálni” a keresési eredményeket, majd a platform által generált grafikonban való kattintásokkal tovább szűkíthetjük a listánkat.² A bejelentő űrlapon beérkező muzeális dokumentumok közül csak a validált rekordok kerülnek be az adatbázisba.

Farkas Gábor Farkas az OSzK MKDNY irodavezetője a megőrzés – nyilvántartás – szolgáltatás hármásával jellemezte az Országos Széchényi Könyvtár legújabb részlegének munkáját.

¹ <https://www.cloudfoundry.org/>

² <http://mkdny.oszk.hu/visualisation>

A középkori kódexektől a 20. századi fotóig potenciálisan mindent magába foglaló nyilván-
tartás létrehozása során magyarországi könyvtá-
rak százait keresték fel e-mailben és telefonon,
hogy regisztrálják: hol őriznek muzeális doku-
mentumokat, milyen szintű azok feltártsága,
milyen állapotúak általában a dokumentumok és
milyen típusúba sorolhatóak. Jelenleg szerint
kb. kétmillió muzeális dokumentumot őriznek
a különböző gyűjteményekben, erről 120 intéz-
mény adott le részletes jelentést és 160 további
könyvtárból várnak még adatokat. A legnehe-
zebben az iskolai könyvtárak felmérése halad.
Az iroda a továbbiakban is folytatja a felmérő
munkát, segítséget is tudnak ajánlani a számba-
vételhez. Tervezik célzott képzések elindítását és
egy országos állományvédelmi központ létreho-
zását is. A távlati terveik között szerepel az éven-
te megrendezendő MKDNY-workshop, amelyre
először 2020-ban kerülhet sor. Az első rendez-
vényük témája várhatóan a provenienciakutatás

lesz, amelyhez számtalan ponton kapcsolódhat-
nak az egyházi könyvtárak.

A nagy érdeklődéssel kísért bemutatót köve-
tően látogatás tehetünk a Széchényi Könyvtár
Digitalizáló Osztályán, megismerve a közel-
múltban beszerzett eszközök működését.

Az OKP MKDNY mindannyiunk közös ügye, a
muzeális dokumentumok bejelentési kötelezett-
sége általa viszonylag egyszerűen teljesíthető.
Az Európai Kutatókönyvtárak Konzorciumához
(CERL) csatlakozni kívánó EKE tagkönyvtárak
számára pedig a most induló platform lesz az a
közvetítő kapocs, ahonnan tömegesen át tudjuk
majd tölteni a CERL régi könyves adatbázisába
(*Heritage of the Printed Book, HPB*)³ a felaján-
lott közel negyvenezer régi könyves rekordot.

dr. Oláh Róbert

*Tiszántúli Református Egyházkerület
Nagykönyvtára*

³ <https://www.cerl.org/resources/hpb/main>



A képek forrása: https://indafoto.hu/nemzetikonyvtar/muzealis_konyvkincsek_online

ÚJDONSÁG

Timothy Keller

Gyülekezet a központban :
evangéliumi szolgálat a városban

Harmat : Kálvin : Luther
Budapest, 2019.



Michael White, Tom Corcoran

Újraépítve : egy katolikus
plébánia története

Család, Ifjúság és Bioetika Intézet
Alapítvány, Budapest, 2019.